

Singö Hembygdsförening 4 juli 2011

Sofia skollovskoloni på Norrgården Fogdö

1924 fanns 31 gossar men inga flickor på kolonin
 totala kostnaden var 2780 kr varav
 15 % personalkostnader
 55 % förnödenheter
 33 % hyra och lokala leveranser från bonden
 Johan Jansson (Gösta Janssons far)

Räkning Fogdö den 12 aug. 1924

Sofia koloni nr 5 Debet
 till Hennesmästaren J. Jansson, Norrgården Fogdö.

1924	Jern-olug.	100	350	-
	Med		50	-
	2419 liter mjölk à 18¢		435	42
	500 kg potatis à 12		60	-
	9 kg. ägg à 1,50		13	50
	1 1/2 kg öl - 1,50		2	35
	2 liter fetga		50	-
	Kronor		911	67

W Kvitteras
 Johan Jansson

kolonin köpte med 1 1/2 fjärding sill, 25 kg kabeljo och 2 burkar ansjovis från Stockholm men köpte som enda fisk endast 1 1/2 kg öl lokalt?

Tranviks kollo 1939 /Pelle Mjörnö

Tranviks kollo 1939 /Pelle Mjörnö

Tranviks kollo 1939 /Pelle Mjörnö

Det mesta av maten köptes i Stockholm och fraktades tillsammans med barnen men vissa kompletteringsköp gjordes under sommaren och färskt kött levererades flera gånger

O. P. Jonsson
 Specier och Viktualier i parti och minut

TELEFONER: 447, 691, 50, 33027
 INTERURBAN 6 88
 TELEGRAMADRESS: OJONUN
 Stockholm Sö. den 22 Juli 1924

Sofia Koloni Nr. 5. Fogdö. DEBET

1924.	AN SÅLDT OCH LEVERERADT ATT BETALAS FR			
Jul 1	2	10 kg. Växtmargarin	1:14	11 40
		0.9 " Kanel, mal.	3:30	2 97
	22	2.1 " Ost, Stilton	2:60	5 16
		10 " Strösocker	-:77	7 70
		15 " Sirap	-:45	6 75
		3 " Smör	3:40	10 20
		10 " Växtmargarin	1:14	11 40
		10 " Risgryn	-:35	3 50
		1.8 " Palukorv	1:50	2 70
		2 " Plott	1:50	3 --
		135 " Bitbröd	-:50	67 50
		4 ask. Lutpulver	-:35	1 40
		Kronor		139 98

W
 Kvitteras
 Stockholm den 4/9 1924
 O. P. JONSSON

Stockholm den 6 Aug 1924

KINGL. HOVLIVERANTÖR

JOHAN JOHANSON
 (Innehavare: AXEL JOHANSON)

— Kött- & Fläskhandel —
 11 Munkbrogatan 11
 Telefoner: 1117 & Norr 2540

Herr Sofia skollovskoloni nr 5 Fogdö Debet

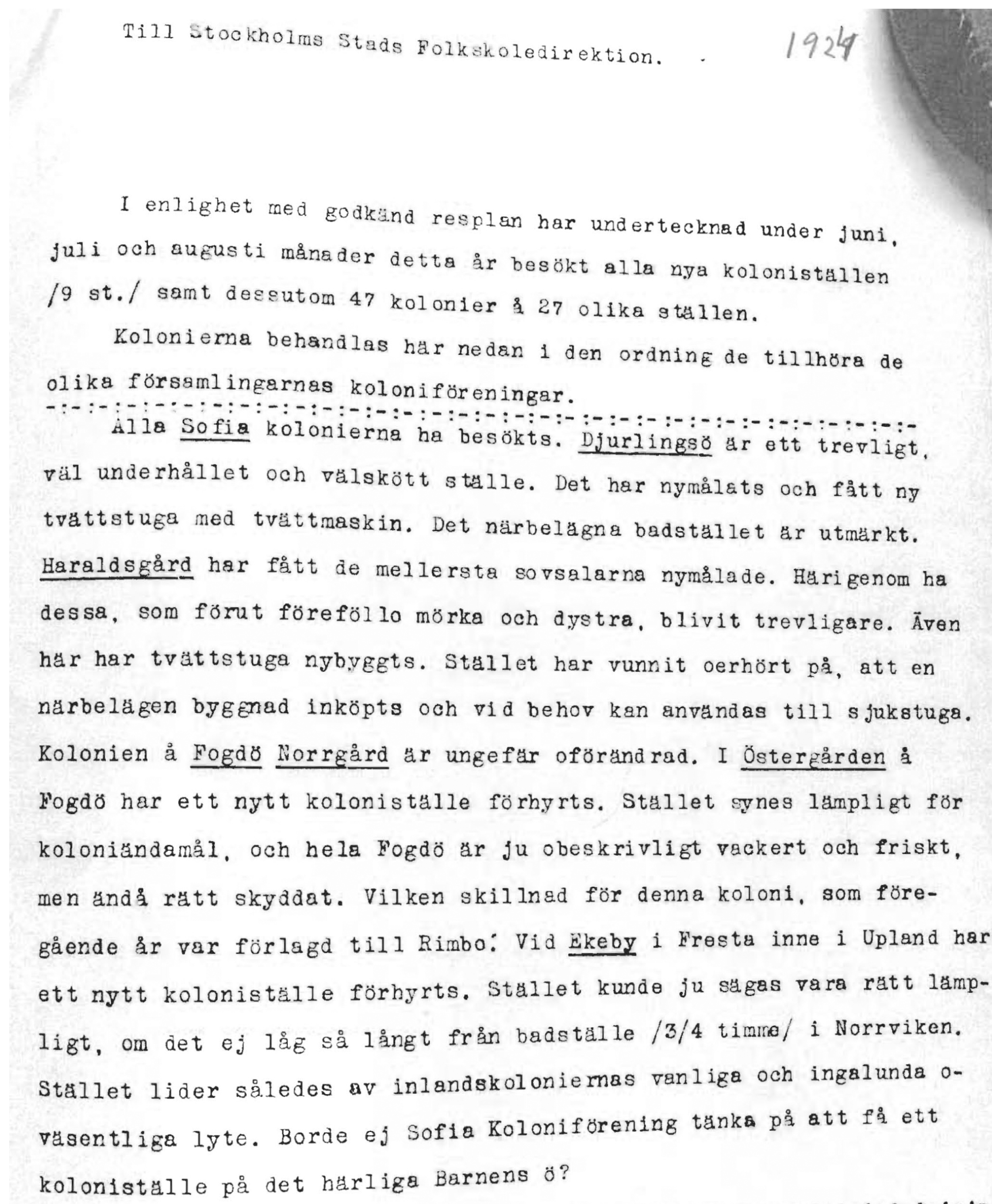
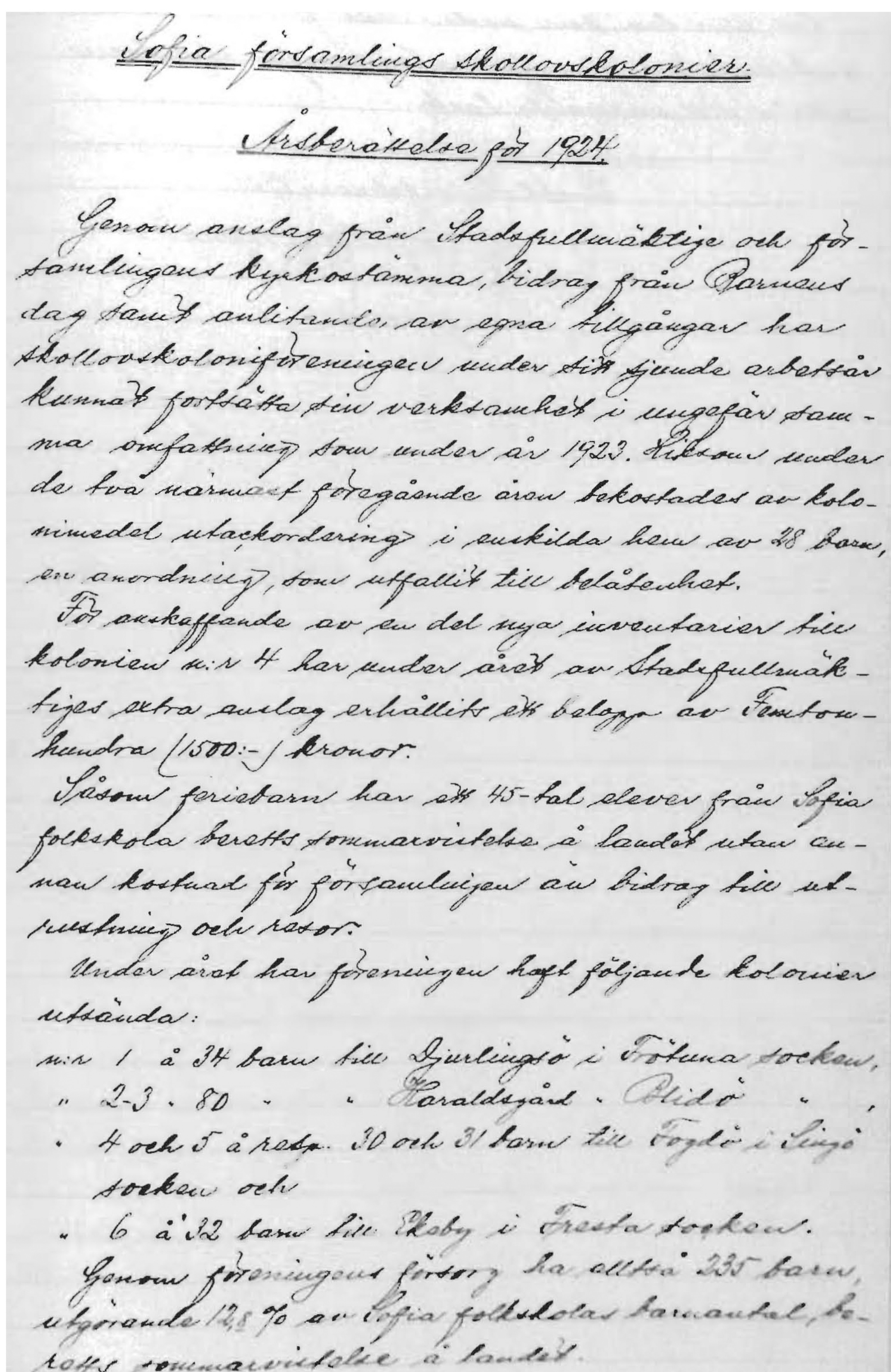
Jul 19	7-1/2 Majs pipa	2.60	11 20
	0.2 Jäst	-	40
26	3 - Käufärs	1.70	5 10
	5 - Potatis	0.80	4 -
	0.2 Jäst	-	40
Jul 10	3 - Käufärs	1.70	5 10
	0.3 Jäst	-	60
	2.2 Palukorv	1.75	3 85
	1.9 Kalvstek	2.70	4 75
	15.2 Rau fläsk	1.60	24 32
17	7.2 Majs pipa	1.60	11 52
	0.3 Jäst	-	60
24	5 - Potatis	0.80	4 -
	1.9 Kalvstek	2.70	4 75
	0.3 Jäst	-	60
31	7.5 Majs pipa	1.60	12 -
	0.3 Jäst	-	60
Aug 6	5.1 Potatis	0.80	4 08
	1.9 Kalvstek	2.70	4 75
	0.4 Jäst	-	80
	1.6 Palukorv	1.75	2 80
	Kronor		106 22

Betald
 Stockholm den 18/8 1924
 JOHANSON
 A. Johansson

Singö Hembygdsförening 4 juli 2011

Varifrån kom pengarna till
Sofia församlings
skollovskoloniverksamhet 1924?

Inspektioner av koloniverksamheten
- kolonimiljön
- sjukdomar
- vatten
- mathållningen m. m.

Sjukdomar

Av egentliga s.k. smittosamma sjukdomar hava spridda fall av påssjuka, röda hund och vattkoppor inträffat, varjämte en del kolonier hemsökts av små epidemier av scharlakansfeber.

Som vanligt hava ett flertal fall av halsfluss förekommit, dock till synes intet av svårare beskaffenhet. I allmänhet synes skärgårdskolonierna i detta avseende hava varit mest utsatta, vilket överensstämmer med den erfarenheten väl varje barnläkare med tillräcklig erfarenhet från polikliniker eller privatpraxis gjort om skärgårdsklimatets mindre lämplighet för barn med benägenhet för inflammationer i övre luftvägar och alldeles särskilt öron. För att

Botande av sjukdomar ett undantag

den första sovsal, jag inträdde i, stodo sängarna i regel två och två tillsammans, varvid barnens huvuden voro vända åt samma håll. På mitt påpekande av det olämpliga i denna anordning med hänsyn till smittorisken meddelade fru N., att någon dylik icke existerade på den grund, att barnen vid minsta tecken på sjukdom erhöles "piller". På förfrågan uppgavs dessa piller vara homeopatiska sådana. Läkare uppgaves aldrig hava tillkallats eller skola komma att tillkallas. På min direkta fråga, om hur det skulle förfaras, därest scharlakansfeber i något fall kunde misstänkas, blev svaret, att i n. finnes ett fall, där dylikt misstänktes, att detta ^{fall} isolerat (?) jänte ett dess, enligt fru N:s bedömande, symtomfria sykon samt att "utbrottet" av scharlakansfeber ansågs hava förhindrats förmedelst ingivande av homeopatiska piller. Ifrågavarande barn befanns vid min undersökning lida av en lindrig halsfluss utan tecken på specifik infektion. På min, av nämnda förfaringsätt med detta barn föranledda direkta fråga, om vilka åtgärder, som komme att vidtagas, därest ett fall av scharlakansfeber med utslag likväl skulle inträffa, meddelades mig, att barnet komme att kvarhållas å kolonien, läkare komme icke att tillkallas och barnet komme att "botas" med homeopatisk medicin. På mitt påpekande, att detta förfarande stode i uppenbar strid mot gällande epidemilag, fann sig fru N. föranlåten, att med en över vanlig samtalston avsevärt höjd stämma, under samtidigt livligt gestikulerande, på ett språk med tydlig utländsk brytning samt i övrigt ett sådant sätt, att det väckte uppmärksamhet hos i närheten varande kolonibarn, tillkännage sin mening, att hon i ensa som i andra fallet förstod, hur man skulle handla, mycket bättre än jag, under åberopande av en 15-årig erfarenhet från koloni ("vi ha haft koloni i 15 år"). På min begäran, att få se den medicin, barnen givits utav, vägrade fru N. kategoriskt detta ävensom att visa de återstående lokaler, jag begärde. På mitt framhållande av det ansvar, hon

Maten

Beträffande kosthållet torde det kunna sägas vara i stort sett lika, bortsett från mindre divergenser ifråga om tillagningen, varigenom maten blir mer eller mindre välsmakande. Så t.ex. bidrar det ej till aptitligheten, när potatisen kokas tidigt på dagen och därefter skalas för att till middagen värmas upp i kokande vatten. I övrigt synes det mig som om matlagningen sker med omsorg.

Alltjämt måste jag dock framhålla som önskemål, att vid alla kolonier som regel margarin måtte utspisas på brödet en gång om dagen samt att barnen måtte få den mjölk, som användes som dryck, oskummad. Vid fjällkolonierna torde så i allmänhet ske, varjämte i de flesta fall även ett extra mål av mjölk och bröd utspisas där på förmiddagen.

Om Fogdö

Alla Sofia kolonierna ha besökts.

Kolonien å Fogdö Norrgård är ungefär oförändrad. I Östergården å Fogdö har ett nytt koloniställe förhyrts. Stället synes lämpligt för koloniändamål, och hela Fogdö är ju obeskrivligt vackert och friskt, men ändå rätt skyddat. Vilken skillnad för denna koloni, som föregående år var förlagd till Rimbo!

Alla de besökta kolonierna har god ordning befunnits råda. De, som haft ansvaret för barnens vård, ha syntts överallt taga sina ansvarsfulla förpliktelse på allvar och väl omhändertagit och skött sina skyddslingar.

Som vanligt kan man ej undgå att förvåna sig över, att man å de flesta kolonier ej synes tänka på möjligheten av eldfara. Endast ett